

Med høreapparat i Folkeskolen

Det er svært at være den eneste elev i klassen, som hører dårligt, når hverken lærere eller elever har forståelse for, at man siger "Hvad?" hele tiden. Her fortæller fire hørehæmmede elever fra Bråskovgård efterskole, hvordan de har haft det i Folkeskolen.

Af Birgitte Vange

Umiddelbart ligner de bare fire storsnakkende teenagere. Men faktisk har de tidligere været kendt som "stille piger". Det har et ophold på Bråskovgård efterskole lavet om på, og Astrid, Kathrine, Laura og Line er enige om, at det er fedt at være på efterskole.

De bruger alle høreapparat og er også enige om, at man føler sig mere normal, når der er andre i klassen, der har et høreproblem. På Bråskovgård er ca. femten af skolens 140 pladser reserveret til hørehæmmede elever.

Men når de fire taler om deres skolegang i almindelige folkeskoleklasser ophører enigheden, og kun én synes, at det har været en god oplevelse.

Sekstenårige Laura Nyrop Mogensen synes ikke, at hun har haft problemer i Folkeskolen på grund af sin hørelse.

"Jeg har altid været sådan en, der snakkede med alle, og jeg synes, de fleste tog hensyn og talte tydeligt og højt. Mine lærere var på kursus og lærte, hvordan de bedst hjalp hørehæmmede elever, og jeg sad forrest i klassen og ved vinduet" siger hun. Indimellem kunne det dog være svært, at der var meget larm i klassen.

"Hvad?"

Anderledes har det været for Kathrine Louise Damsgaard Andreasen, 16 år. Hun tøver ikke med at kalde sin skolegang i en almindelig klasse for "nederen".

"Jeg var den eneste i klassen og følte mig uden for", siger hun. Hendes lærere vidste meget lidt om hørehæmmedes problemer, og de andre grinede, når hun sagde "Hvad?", fordi hun ikke hørte, hvad der blev sagt. Så ville de ikke gentage, men grinede og sagde "Det er lige meget". Men det var absolut ikke lige meget for Kathrine.

Det hjalp ikke, at forældrene forsøgte at skabe forståelse for datterens høreproblem.

I folkeskolen rakte Astrid Søby Fogh, 15 år, kun hånden op, hvis hun var helt sikker på, at hun kendte svaret på lærerens spørgsmål. Når hun blev spurgt, blev hun rød i hovedet.

"Nu siger jeg meget mere på klassen, rækker hånden mere op, og jeg får bedre karakterer i alle fag!" fortæller hun.

De første år i Folkeskolen gik egentlig meget godt. Så begyndte de andre at danne grupper, og det blev svært for Astrid at følge med. Da hun skiftede skole efter 6. klasse, fik hun for alvor problemer.

"Man føler sig rigtig træls for de andre, når man siger "Hvad?" hele tiden. Men sådan er det bare. Det er jo også irriterende for os, at vi er nødt til det" siger hun. Nogen gange må hun bede andre om at snakke højere, for at hun kan forstå dem. På efterskolen er der elever, som har lært at tale højere netop af den grund.

Høreproblemet var pinligt

Mens Line Rødbro Ackermann, 16 år, gik i Folkeskolen, prøvede hun på alle måder at skjule at hun hørte dårligt.

”Jeg var sådan én, der gik langs panelerne. Jeg hadede mig selv, fordi jeg ikke kunne høre, og havde overhovedet ingen selvtillid” fortæller hun. ”Jeg talte rigtig lavt, men de fleste vidste ikke, at jeg var hørehæmmet.” Selv om Lines forældre talte med lærerne, blev der ikke taget hensyn.

Meget ændrede sig, da Line kom på efterskole.

”Fra dag ét besluttede jeg, at nu startede jeg fra nulpunktet igen. Allerede første dag talte jeg med nogle af de andre elever. Efterhånden snakkede jeg med flere og flere, og kom til at tale højere og tydeligere. Dét skulle jeg have gjort noget før, men i Folkeskolen gik jeg i en klasse, som ikke sagde mig noget, og jeg følte mig mobbet.”

Det er faktisk først på efterskolen, at Line har accepteret, at hun har et høreproblem.

Svært at følge med i fritiden

Flere af pigerne har haft svært ved at finde ind i de grupper, der er opstået i klassen.

”Tit er det noget med, at man lige laver en aftale på klassen om at mødes efter skoletid” fortæller Astrid. ”Men hvis man ikke når at høre, hvornår eller hvor man skal mødes, så kommer man bare ikke med”.

Andre gange mødes kammeraterne f.eks. i svømmehallen, hvor det er svært at høre. ”Der sker så meget i en svømmehal, og man kan ikke have høreapparat på i vandet.” siger Kathrine. Hun ville ønske, at nogen opfandt et høreapparat, der virkede under vand!

Man er ikke alene

Det har gjort en stor forskel for Astrid, Kathrine, Laura og Line, at der var andre hørehæmmede elever på Bråskovgård efterskole.

”Man føler sig mere normal, når der er andre som én” siger de. Men pigerne holder i øvrigt ikke specielt sammen, på grund af høreproblemerne.

”Vi har rigtig mange venner her, som hører normalt” fortæller Laura. Hun tror, at mange af de andre elever har opdaget, at hørehæmmede ikke er dumme.

Pigerne synes også, at det er rigtig vigtigt, at der både er hørehæmmede og normalt hørende elever på skolen. De kunne ikke forestille sig at gå på en specialefterskole for hørehæmmede:

”Vi skal ud i den almindelige verden og lære, hvordan det foregår dér” siger de, og tilføjer: ”Og så kan de hørende også lære noget om, hvordan det er at være hørehæmmet”.

Folkeskolen kan gøre det bedre

Efter at have været på efterskole har Astrid, Kathrine, Laura og Line flere forslag til forbedring af hørehæmmedes forhold i Folkeskolen:

Først og fremmest burde alle lærere på kursus om, hvad det betyder at have et høreproblem, og hvordan man kan hjælpe.

”De får jo alle en hørehæmmet elev før eller siden” siger de fire piger. Eleverne burde også undervises om emnet.

Pigerne tror også, det ville være godt, hvis der var mere end én hørehæmmet elev i klassen.

Sidst men ikke mindst, kunne Folkeskolen godt lære af Bråskovgård efterskoles konsekvente politik overfor chikane og mobning.

”Der foregår ikke mobning her” fortæller Kathrine. ”Det bliver taget op, hvis nogen gør noget, som andre bliver kede af. På den måde står der mange bag én, hvis nogen f.eks. siger man er dum, fordi man er hørehæmmet”. Hun har selv været anledning til, at en

episode blev taget op til morgensamlingen. Bagefter viste mange af de andre elever, at de bakkede hende op.

Hellere HA'er end Hørehæmmet

Astrid, Laura, Line og Kathrine er enige om, at ordet "hørehæmmet" er pinligt, når man er ung.

"Det er gamle mennesker, der er hørehæmmede" siger de, og forbinder i øvrigt ordet med at være taberagtig og dum.

På Bråskovgård efterskole har man fundet en særlig løsning på dét problem.

"Her på skolen er vi ikke hørehæmmede. Vi er "HA'erne" eller Høreapparaterne" fortæller Kathrine med et grin.

Aspirantgruppen er alle dem, der hører normalt!